

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

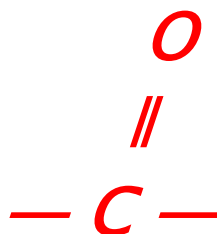
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Názvosloví ketonů

KETONY

- ✓ ve svých molekulách obsahují charakteristickou skupinu – *ketonová skupina*

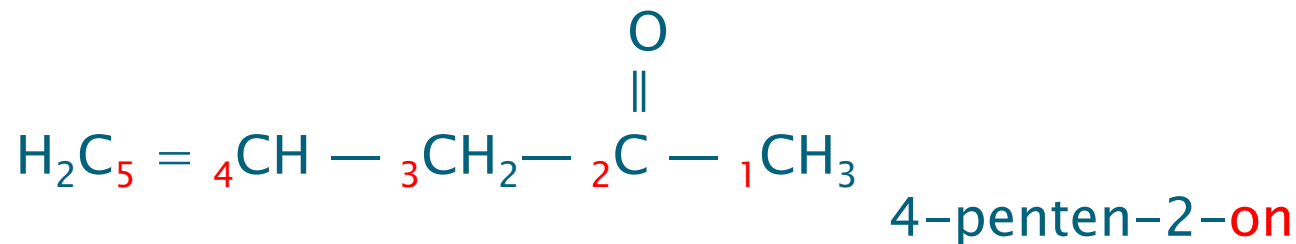
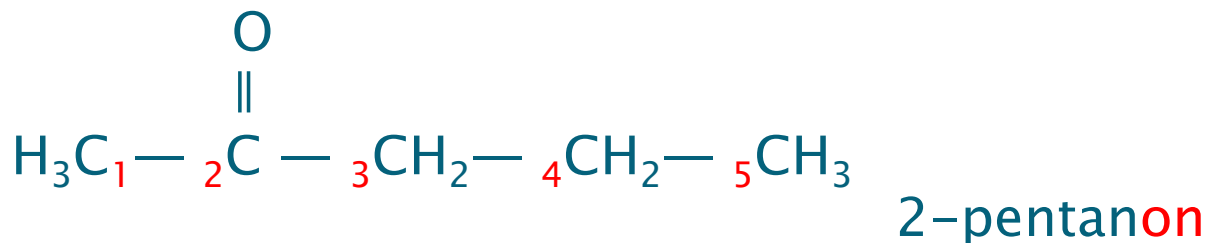
- ✓ názvy se mohou tvořit dvěma způsoby:
  - 1) podle principů substitučního názvosloví
  - 2) podle principů radikálového názvosloví

1. tvorba názvů podle principů substitučního názvosloví

- ✓ název uhlovodíku + koncovka **-on**
- ✓ pokud je v molekule více ketonových skupin, jejich přítomnost vyjádříme koncovkou **-dion, trion, ...**
- ✓ uhlík ketonové skupiny se započítává do počtu uhlíkových atomů základního řetězce
- ✓ poloha ketonové skupiny se udává pomocí číslice umístěné před název uhlovodíku

- ✓ pokud je ve sloučenině násobná vazba, připojí se koncovka -on s číselným označením polohy za název uhlovodíku

Př.

- ✓ pokud je v molekule charakteristická skupina vyšší priority (*karboxylová kyselina*), přítomnost ketonové skupiny se vyjádří předponou **oxo-**

Názvosloví aromatických ketonů

- ✓ vycházíme z předpokladu, že keton je odvozen od kyseliny

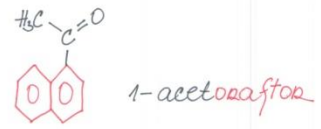
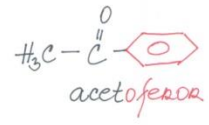
O

||

- ✓ — C — OH OH skupina je nahrazena aromatickým uhlovodíkem

- ✓ ke kmenu latinského názvu kyseliny připojíme zakončení – ofenon (pro fenyl)
– onafton (pro naftyl)

6

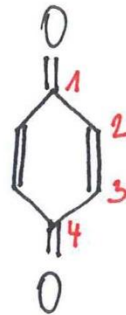

Diketony = chinony

= areny, které obsahují 2 ketonové skupiny

✓ ke zkrácenému názvu arenu se přidá zakončení
-chinon

př.

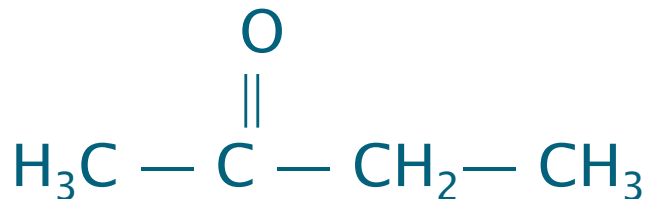

1,4-benzo**chinon**

2. tvorba názvů podle principů radikálového názvosloví

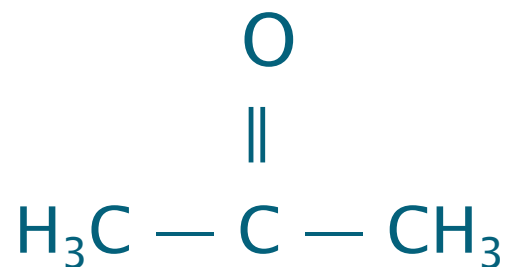
- ✓ pojmenujeme uhovodíkové zbytky navázané na ketonovou skupinu
- ✓ v abecedním pořadí napíšeme jejich názvy a přidáme zakončení **-keton**

př.

ethylmethyl**keton**
(butanon)

Triviální názvosloví:

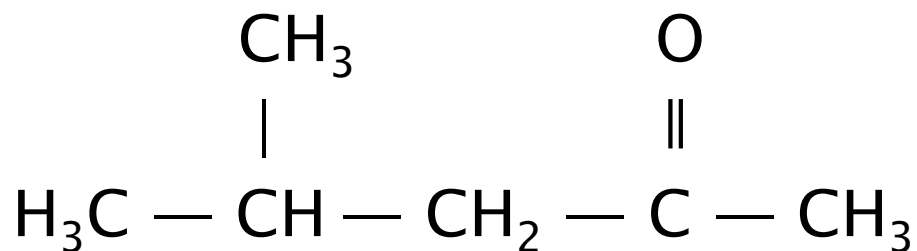
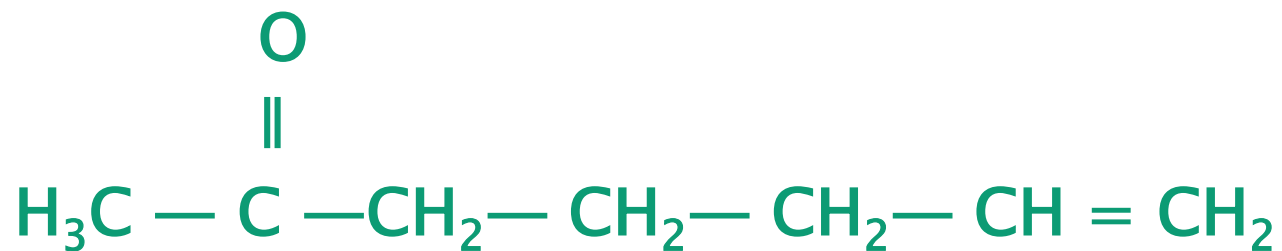
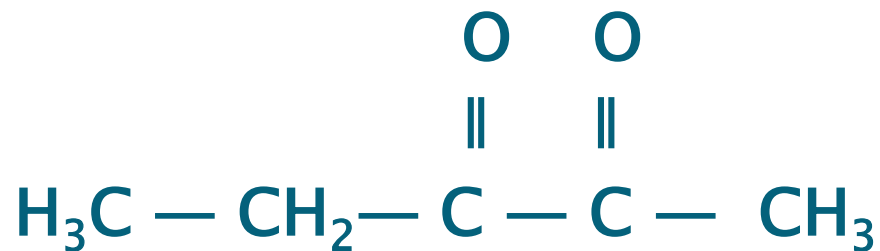
aceton

propanon

dimethylketon

Příklady k procvičení:

Napiš název

Výsledky

2,3-pentandion

6-hepten-2-on

4-methyl-2-pentanon

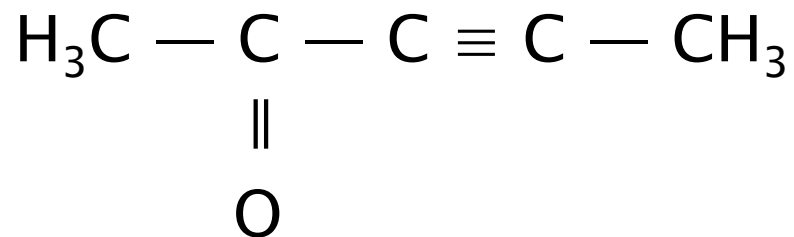
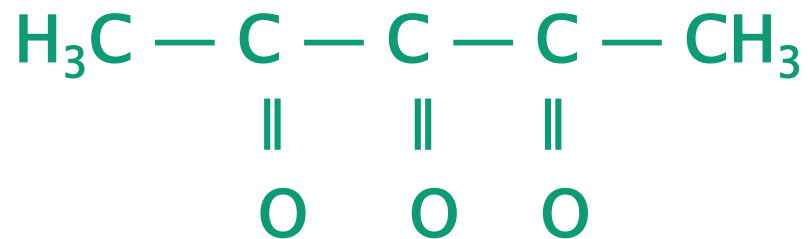
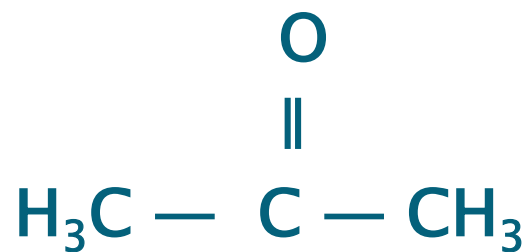
Napiš vzorec

aceton

2,3,4-pentantrion

3-pentyn-2-on

Výsledky

Zdroje:

MAREČEK, Aleš, HONZA, Jaroslav. *Chemie pro čtyřletá gymnázia 3.díl.*
1.vydání. Olomouc, 2005. 250 s. ISBN 80-7182-057-1